

BULETIN PROBLEMISTIC

AL COMISIEI CENTRALE DE STUDII ȘI PROBLEME
A P A R E T R I M E S T R I A L

COLABORĂRILE pentru „B.P.” rugăm a le trimite la următoarele adrese:
PROBLEME INEDITE: Anton MOLDOVAN, Bulev. „12 Aprilie” Nr.8, et. I, ap. 3,
TIMIȘOARA-II.

STUDII INEDITE: Ing. Constantin PETRESCU, ALEEA BUDACU Nr.3, bloc M.3,
sc. 3, et. III, ap. 54, BUCUREȘTI - 49, sectorul 3.

ARTICOLE din țară: Ing. Valeriu PETROVICI, str. Liviu Rebreanu Nr.15,
bloc M.15, ap. 51, BUCUREȘTI - 57, sectorul 4.

CORESPONDENȚA GENERALĂ și ARTICOLE din străinătate: Ing. Anatole F.
IANOVCIĆ, str. Avram Iancu Nr.24, SIBIU.

\$

Nr. 18 (Nr. 2/1975)

APRILIE - IUNIE 1975

Anul V

MMMMMM M

P I O N U L — „A C A R”

=====

Cu o deosebită plăcere oferim atenției cititorilor buletinului articolul de mai jos, scris special pentru acest buletin de bine cunoscutii problemiști sovietici Vl. Erohin și S. Šedei, tratînd despre o variațiune curioasă a temei moderne „alternanța maturilor în două faze”. Studierea atentă a exemplelor prezentate va îmbogăți, incontestabil, cunoștințele compozitorilor noștri și le va ajuta în munca lor de creație săhistă.

Pentru cei ce se ocupă în mod serios de compozitie sahistă, creația unei cartoteci de probleme trebuie să constituie una din cele mai actuale preocupări. Sistematizarea problemelor în cadrul unei teme, spre exemplu, a temei „alternanța maturilor”, este indicată să se facă după momentele tactice din jocul pieselor a l b e și n e g r e, ca de pildă: blocare, deschidere de linii, dezlegarea bateriei, semilegare neagră și albă etc. Uneori devine interesant de a compara problemele din cuprinsul unei și aceleleași teme numai după un singur indice clar exterior, ca spre exemplu, alternanța maturilor de pe unul și același cîmp, sau interferența reciprocă și pe același cîmp între T și N. O serie de astfel de probleme ne conving despre o varietate surprinzătoare de posibilități tactice ce există în mișcarea pieselor de sah, ceea ce, de fapt, constituie baza compozitiei sahistice.

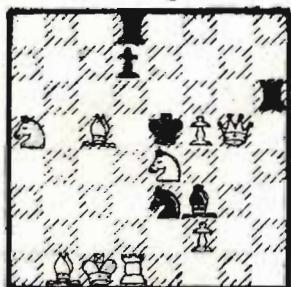
Exemplu - seria tuturor problemelor cu 2# realizînd alternanța maturilor în urma celor d o u ă m u t ă r i a l e u n u i p i o n n e g r u.

La problema I se alternează nu numai maturile, ci și efectele negative cuprinse în mutările pionului negru: joc ap.: 1...d6(interferență) 2.Cc6# și 1...d5(autoblocare complexă) 2.Nd4#, iar în soluție 1.Cf6 (am.2.Nd6#) d6(autoblocare complexă) 2.Nd4# și 1...d5(interferență) 2.Cc6#. La problema II, pionul negru, ca un acar feroviar, interferind, în jocul aparent și în soluție, diverse figuri negre, „repartizează” într-un fel răspunsurile albului: joc aparent: 1...c6(c5) 2.Tf5(D:b7)#, iar după cheia 1.d6!(am. 2.Te7#) c6(c5) 2.D:b7(Tf5)#. Conținutul problemei III se apropie de cel de la diagrama II: joc. ap.: 1...e6(e5) 2.Cd7(Dc4)#, iar în soluție, după 1.Nc6! (am. 2.Cd5#) e6(e5) 2.Dc4(Cd7)#. La problema IV se poate observa o „amenințare pseudorepetată”, întrucît mutarea 1...c6 poate fi consi-

derată mutarea „indiferentă”, iar 1...c5 - mutarea „precisă” a pionului. Cursă: 1.De5? (am.2.D:c7#) c6(c5!) 2.Cb6(Cd6)#; var. sec. 1...N:a3 2.D:d4#, dar 1...Cb4! 2.?#. Solutie: 1.Da5! (am.2D:c7#) c6(c5!) 2.Cd6(Cb6)#; var. sec.1....N:a3 2.C:a3#. Aici, în procesul alegerii jocului se mai schimbă și al treilea mat (din var.sec.)

I.

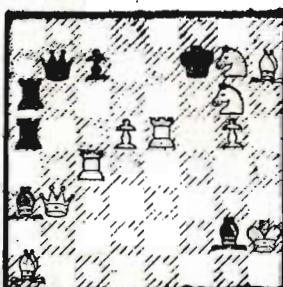
L.ZAGORUIKO
Conc.Latv.S.S.R.
1950. Ment. on.

2# (9+6)

II.

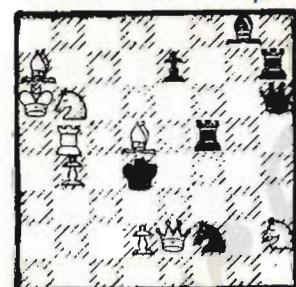
M.MYLLYNIEMI
„Tidskrift for
Schach”, 1958.

2# (10+7)

III.

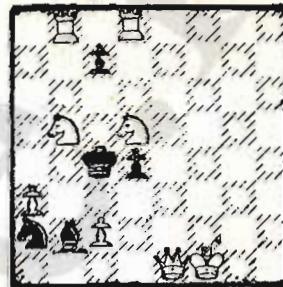
A.HIRSCHENSON &
I.GROSSMAN „Isra-
el Ring T.M.on.” 965.

2# (9+7)

IV.

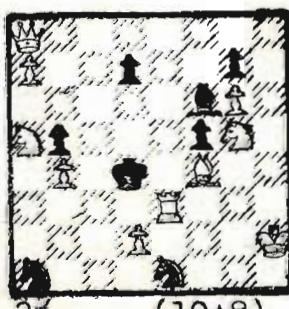
A.S.SEDEI
„Sahmaty” 1965
Mentiuinea on.

2# (8+5)

V.

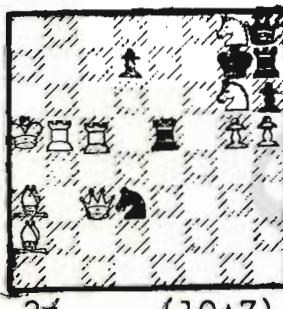
V.A.EROHIN
(inedită)

2# (10+8)

VI.

V.A.EROHIN
„PROBLEM”, 1974

2# (10+7)

VII.

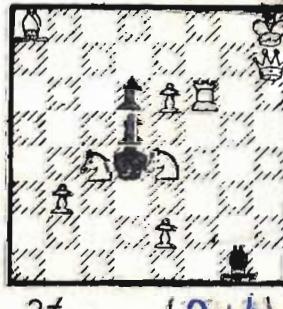
S.ZLATIC
Meciul Franța -
Jugoslavia, 1955

2# (7+4)

VIII.

V.KARPOV
Conc.in mem.Lenin
1970. Ment. onor.

2# (9+4)

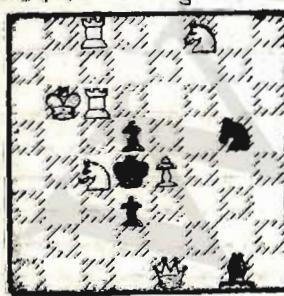
O idee analogă, însă într-un mecanism puțin schimbat, este elaborată la problema V: 1.Tc3?(Zugzwang) d6(d5) 2.Ce6(Cc6) #, dar 1....N ad-lib. 2.?#; sol.: 1.Dg8! (Zugzw.) d6(d5) 2.Cc6(Ce6) #.

S-ar părea că nu se mai poate imagina ceva.... Dar, iată că în pr. VI este realizat un nou complex tactic! 1.Tb8?(Zugzw.) d6(d5) 2. Tb7(Tc7) #, dar 1...h:g6! 2.?#; 1.Tc8! (am.2.Nf8#) d6(d5) 2.Tc7(Tb7) #.

Pentru completarea tabloului este necesar să mai demonstrești următoarele trei probleme, la care pionul negru capturează figurile albe. La problema VII este anulat controlul albului asupra diferitelor cimpuri: joc ap.: 1...e:d4(e:f4) 2.Ng6(Nc6) #; soluție: 1.Tg5!(am.2.D:e5#) e:d4(e:f4) 2.Nc6(Ng6) #. Același mecanism este realizat la pr.VIII pe fundalul schimbării în trei faze:

1.Tf3?(am.2.Td3#) d:c4(d:e4) 2.Dg7(Da7) #, dar 1...N e3! 2.?#; 1.Tf5?(am.2.T:d5#) d:c4(d:f4) 2.Da7(Dg7) #, dar 1...R:e4! 2.?# și soluția: 1.Dg7!(am.2.Tf4#) d:c4(d:f4) 2.Tf3(Tf5) #; var sec.: 1...R:e4 2.Dg4#. La pr. IX abordarea temei este asemănătoare cu cea de la pr. a VI-a: 1.Te6?(am.2.Da1#) d:e4(d:e4) 2. T d8(Td6) #, dar 1...C:e4! 2.?# și sol.: 1.Te8!(am. 2. Da1#) d:c4(d:e4) 2.Td6(Td8) #.

Este bine cunoscută expresia sugestivă a lui Philidor: „Pionul este sufletul partidei de sah”. Totuși, la compozitorii sahiști pionul nu se bucură de aprecierea atât de entuziasmată. Cu excepția unor cazuri speciale (temele Albino, Pickaninny, Excelsior) compozitorii caută să scape de pioni cînd construiesc probleme, adică

2# (7+5)

să micsoreze cantitatea de aşa numitele „cuie” de pioni care servesc la susținerea poziției.

In articolul nostru de azi am vrut să lăudăm atit pionul, cît și compoziția sahistă, formulind totodată și o întrebare care nu mai există posibilități de a interpreta tema studiată într-o lumină nouă?

Vladimir A. EROHIN (Leningrad)

Serghei A. ŢEDEI (Harkov)

Februarie 1975.

C O N S I D E R A T I U N I A S U P R A C O M P O Z I T I E I

(Urmare la articolul din Nr.17 al „B.P.”)

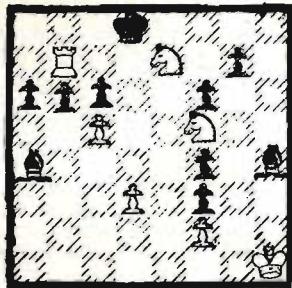
III. FOLOSIREA și ACTIVIZAREA MATERIALULUI: se referă înainte de toate la figurile albe; însă contează și stilizarea jocului figurilor negre. Aș dori să adaug la chestiunea discutabilă despre economisirea pionilor albi, că ea este obligatorie atunci, cind matul final constituie conținutul principal al problemei. Este importantă exploatarea insușirilor specifice ale figurilor, spre ex., evaluarea cailor (vezi diagrama XII).

IV. CONTINUTUL COMBINATIV: lupta sahistă poate fi stilizată de la cele mai simple manevre de mat pînă la o strategie complexă, însă momentul decisiv constă întotdeauna în îmbinarea armonioasă cu valoriile menționate anterior. Altfel maturile regulate nu reprezintă penru ideie decît „patul lui Prokust”.

In cadrul școlii cehă, este posibil a sublinia una sau alta latură conținutului, sau a le unifica, însă totul depinde de armonia formei și a concepției. Matul regulat este un mijloc de a exprima stilizarea materialului și poziției; de aceea se pot compune probleme și fără acesta. Totuși, astfel de poziții, fără maturi regulate, pot să producă o impresie pur „cehă”, dacă sunt subliniate în ele analogia maturilor sau a variantelor, ca la problema XIII.

XII.

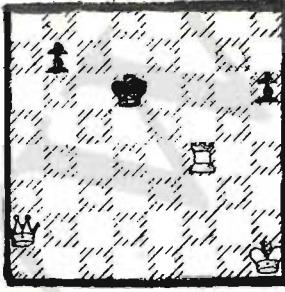
„Tyden rozhl.”,
1943. Pr. IV

5# (7+10)

XIII.

„Prace”, 1946

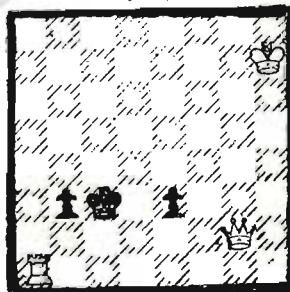

5# (3+3)

XIV.

„Probleemblad”, „Busmen C R”, 1962
1962

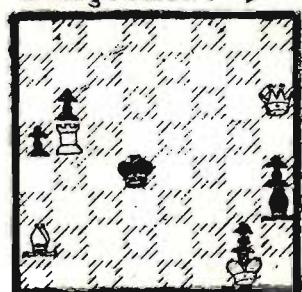
Ment.onor. 3

4# (3+3)

XV.

„Probleemblad”, „Busmen C R”, 1962
Ment.onor. 3

3# (4+6)

Chiar în cazul cind analogia rămîne în umbră (XIV) sau lipsește cu desăvîrsire (XV), se poate obține un efect asemănător prin folosirea interdependenței bogate a materialului.

Stilul componitorului și capacitatea de a compune în diverse genuri sint legate de metoda sa de creație. Personal lucrez astfel: așez pe tablă, de obicei, în mod spontan, poziții simple, „embriofare”, variindu-le mereu pînă dau peste o ideie. Se poate afirma cu certitudine că mulți componitori ar fi putut obține mai multe succese dacă n-ar asculta pe „apostolii credinței naturale” sau pe propagatorii modei existente, ci s-ar baza pe aptitudinile proprii, care se manifestă în metoda lor de creație.

Socoteșc că tendinței convulsive de a realiza o ideie originală trebuie să se opună necesitatea originalității diagramei concrete. În general, evit atitudinea liberală față de legalitatea poziției,

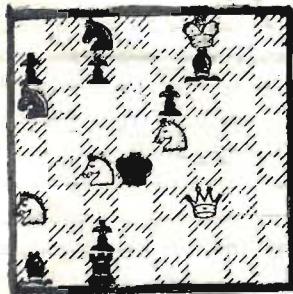
atâtă vreme cît recurgerea la mijloace speciale nu este silită de nevoie să demonstreze o idee exceptională, ca la problema XVI.

XVI.

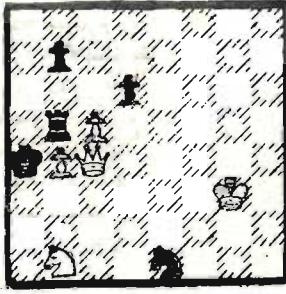
"Deutsche Schach- blätter", 1964

XVII..

"Sahmaty v SSSR" 1950

3# (5+10)

4# (5+5)

moda curentă. Si dacă cineva va avea prilejul să reflecteze cît de puțin asupra părții umbrite a compozitiei contemporane, și va căuta căi noi în domenii uitate, experiența mea va fi răsplătită.

DEZLEGĂRI: XII. 1.Ta7! (am. 2.C:g7, 3.Ce6+, 4.Cf5 și 5.Te7#) N:f2 2. C:g7 N:c5 (2...Nb3 3.C:c6+ Rc8 4.Ce8) 3.Ce6+ Re8 4.Cg8; 1...Re8 2.Cd6+ Rf8 (2...Rd8 3.Cg6 și 4.Cf8) 3.Cg6+ Rg8 4.Cf5. XIII. 1.Dc4 b5 2. Dd4+ Re6 3.Tf6+ Re7 4.Dd6+; 1...b6 2.Te4 și 3.Te6+ Rd7 4.Dc6+; 1... h5 2.Tf6+ Re5 3.Te6+ Rf5 4.De4+. XIV. 1.Dd5 Rb2 2.Dd4+ Rc2 3.Td1; 1... Rc2 2.Dc4+ Rd2 3.Tc1; 1...Rb4 2.Dc6 b2 3.Ta4+; 1...b2 2.Ta3+ Rc2 3.Dd3+; 1...e2 2.Tc1+ Rb4 3.Dc5+. XV. 1.Tb3 (am. 2.De3+) Rc5 2.D:b6+; 1...Re4 2.Te3+; 1...Rd5 2.Tb4+; 1...b5 2.Dd6+. XVI. 1.Ca5 (am. 2.Cb3+ R:e5 3.Ce4#) Tbl 2.C:c2+ R:e5 3.Cc4#; 1...Rc5 2.Cd3+ Rd4 (2...Rb6 3. C5c4#) 3.Cb5#; 1...Cb6 2.Cec6 Rc5 3.Cb7#; 1...Cd6 2.Cac6+ Rc5 3.Cd7#. XVII. 1.Rh2 C ad-lib. 2.Dc2+ R:b4 3.Dc3+; 1...d5 2.Da2+ R:b4 3.Da3+; 1...d:c5 2.Cc3+ Ra3 3.Da2+; 1...b6 2.Cd2 T:c5 3.b:c5.

Vladimir PACHMAN
Praga

REZULTATUL CELUI DE AL III-lea CONCURS ANUAL DE COMPOZIȚIE

A N U L 1973.

S E C T I A a IV-a.

S T U D I I.

La acest concurs au participat 28 de studii ale compozitorilor români și sovietici. Nivelul compozitiei a fost destul de ridicat, însă numărul studiilor proeminente n-a fost atât de mare. De aceea, n-am avut dificultăți la alegerea studiilor pentru premiere, întrucât două lucrări - Nr.28 și 25 - au fost net superioare celorlalte concurente.

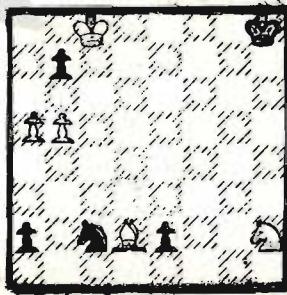
Premiul I:
28. Const. RAINA
(România)

Premiul II:
25. Em. DOBRESCU
(România)

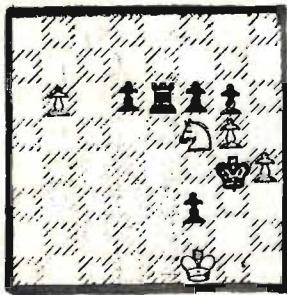
Premiul III: Menționabilă 1:
36. A. TUTLAIANT & 40. B.G. OLIMPIEV
& C. PETRESCU (U.R.S.S.)

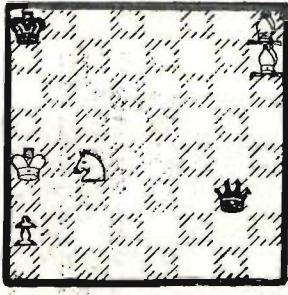
Alb cîștigă(7+6)
Gemen: Nd2 → cl

Alb cîștigă(5+5)

Alb cîștigă(5+6)

Alb cîștigă(5+2)

PREMIUL I - C. RAINA(28): Un studiu cu conținut bogat, avînd niște

curse frumoase și un joc fin al pionilor albi (2.c6!, 3.e7!, 7.e8D!). Se remarcă de asemenea contra-jocul damei negre. Răsturnarea unor curse este spirituală.

PREMIUL II - Em. DOBRESCU (25): Un joc complex al figurilor albe, usoare împotriva calului cu pioni liberi ai negrului. Ansamblul celor doi gemeni este subliniat prin jocul analog al pionilor pe verticalele „a” și „b”: A/3.b6! și B/3.a6!. Nu lipsesc în acest studiu și alte cîteva subtilități.

PREMIUL III - A.TUTLAIANT & C.PETRESCU (36): Deși jocul în acest studiu nu este prea original, totuși se remarcă prin conținut. Calul activ al albului reușește să facă față atât la atac, cât și la apărare, iar în cele din urmă cîștigă duelul cu T negru. Este curios faptul că soarta negrului se decide în urma Zugzwang-ului - 7.Rel!

Mențiunea onorabilă 1 - B.OLIMPIEV (40): Apărările negrului - 4... Dd1! și 4...Df7! - dau naștere la două variante cu un joc distinct. Se remarcă, în special, prima variantă cu Zugzwang după 5.a3!. Lipsește, spre regret, jocul introductiv.

Mențiunea onorabilă 2 - C.RAINA (18). Deși finalul studiului este bine cunoscut, jocul lasă o impresie plăcută. Variante sunt destul de numeroase, conținînd și răsturnări interesante ale curselor.

Mențiunea onorabilă 3 - Em. DOBRESCU (15). Un joc bogat în conținut, deși nu este prea original, realizînd tema clasice D+N contra D, cu un material alb minimal. Jocul introductiv este cuprinzător.

Mențiunea onorabilă 4 - D.E.PIHUVOV (31). Cu toată maxima economie a forțelor albe, în acest studiu se desfășoară un joc cuprinzător. Deși aceasta nu conține nimic nou, totul decurge totuși foarte armonios: atât promovația pionului în cal, cât și matul clasic final cu un singur cal.

L A U D E (fără ordine): V.BRON (17): Poziția finală de Zugzwang, cu prinderea turnului, este originală, dar jocul introductiv este incolor.

C.PETRESCU (21): Remiza pozitională, este interesantă, deși destul de evidentă cursa 1.Nh3?

N.I.KRALIN (24): Un joc acceptabil, însă poziția de Zugzwang într-un final de pioni este bine cunoscută.

A.KAKOVIN & A.MOTOR (29): Remiza pozitională după un joc introductiv lung, fără a conține finețe.

V.PETROVICI (34): Gemeni, dintre care primul îl întrece pe cel de al doilea.

V.KALANDADZE (37): Totul este precis și clar. Dar, de fapt, există doar o singură poartă - 5.Te5! și nu 4.Te4?

A.LOBUSOV (38): Un duel curios al nebunilor. Este bună manevra 4.Nh6!, 5.Nf8! și 6.Nb4!

Mențiunea de laudă specială - L.TOPKO (23): O prelucrare, contribuind la îmbogățirea studiului clasic al lui R.Bianchetti.

Morgongåva (Suedia) Aprilie 1975. Alexander HILDEBRAND

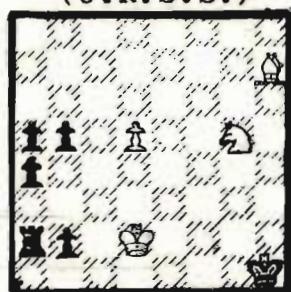
Arbitru internațional FIDE

S T U D I I I N E D I T E
67. Vasile TACU 68. D.E.PIHUVOV
Ploiești (U.R.S.S.)

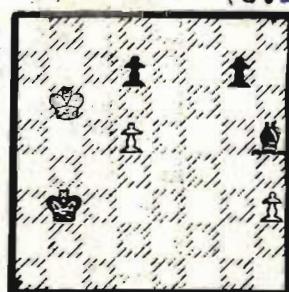
ARBITRU: Ervin IANOSI (România)
69. Anateli T. MOTOR 70.
(U.R.S.S.)

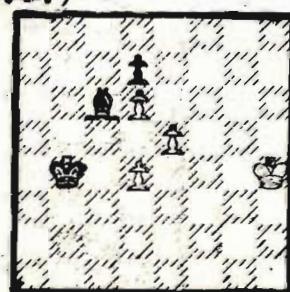
Alb cîștigă(3+3)

Alb cîștigă(4+6)

Remiză (3+4)

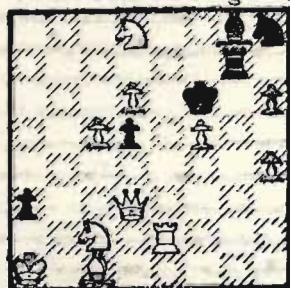

Remiză (4+3)

DEZLEGĂRI de PROBLEME din Nr. 16

=====

409(Salamov). 1.Rh6(Zugzwang) Re6 2.Dd5# l...g4(g:f4) 2.De4(Dh3)# l...e6(e5) 2.Ne4(Nc8)≠. Maturi bine diferențiate(L.R.). Plăcută(A.M.) Nimic nou(A.L.) (2 pcte). 410(Liokumovici). Joc ap.: 1...Rd3(Rf3) 2.D d5(Df5)≠. Sol.: 1.Dh6(Zugzw.) Rd3(Rf3) 2.De3(Cc3)≠ l...Rd5(Rf5) 2.D c6(C:g3)≠, Fuga R în stea frumos ilustrată(AM). Două maturi schimbate (VI). (2+1 pcte). 411(Căliman). Joc ap.: 1...D:e4+(D ad-lib.) 2.d:e4 (Tf4)≠ l...Ng6 2.Dc8≠. Sol.: 1.Ce5(am.2.Dc8≠) D:e4(Dh5+) 2.T(:)h5≠, l...Ng6+ 2.D:g6≠ l...C ad-lib. 2.Df6≠. Problema incomparabil mai bună ca precedentele; păcat de cheia incoloră(AL). (2+1 pcte). 412(Petrov) 1.Db4(am.2.Dd6≠) Cbc5(Cdc5) 2.Cd4(b8C)≠ l...Nc5(c7) 2.Cd8(Ca7)≠. Maturi frumos diferențiate(LR). Cheia slabă nu este compensată nici de jocul care urmează!(AL). (2 p.) 413(Stan). 1...Rd5 2.De4≠. 1.De6!(am. 2.D:c4≠, schimbând totodată cimpul de refugiu) R:d3 2.O-O-O≠, l...D d5 2.De3≠, l...c(N):d3 2.Ta4(De5)≠, l...De4+ 2.D:D≠. O problemă bună!(AL). Maturi în scară date de D albă, frumos construite(LR). (2 punct) 414(Aliovsadzade). Joc ap.: 1...Cf6(Cg5) 2.Te5(Ng4)≠; cursă: 1.De2!?-R. ALIOVSAZADE (am.2.De4≠) Cf6(Cg5) 2.De5(Dg4)≠, dar 1...R:f4 2. (reconstrucție) ≠. Sol.: 1.Ce2! (am. 2.Dd3≠) Cf6(Cg5) 2.C:d4(Cg3) mat. Autorul a încercat să realizeze tema ZAGORUIKO - schimbarea maturilor în trei faze, însă a omis faptul că se rezolvă, spre regret, simplu prin 1.Nf3(am. 2.Ne4≠). Diagrama alăturată reprezintă o reconstrucție propusă de autor spre a evita dubla soluție menționată mai sus. (1+2+2+2 p.) 415(Voroniin). 1.De2!(Zugzw) R:e4 2.D:e3≠, l...R:d6(C ad-lib) 2.Dh2≠, l...Rf4(E:d6) 2.Cd3≠. Cheia bună, creind 2 cimpuri de refugiu. Cu toată superioritatea materială a albului, soluția este destul de dificilă(LR). (2 pcte). 416(Nosanovski). Joc ap.: 1...Td6(?) 2.Te5≠. Sol.: 1.N:c6(?) - evacuează orizontală a 3-a și amenință 2.Cc3≠. Varianta tematică: 1...Tg3 (turnul pleacă din semilegătură și interferează D neagră, permitând matul cu T legat) 2.Te5≠. Acest mat fiind transferat din jocul aparent, autorul a realizat o combinare puțin obișnuită a temelor RUHLIS și IANOVCIĆ, însă cu prețul unei chei brutale. Var.secundare: 1...D:h3 2.C:d2≠, l...Tf3(T:c5+) 2.Dd5(C:c5)≠, l...Cf3 2.D:f5≠. Numerele 1.Nd6? din cauza 1...Na5! (2 p.) 417(Udarțev). 1.Na6!(am.2.Dc5≠) T(N)c2 2.Td3(C:e2)≠, l...T(N)f4 2.D:e3(Cf3)≠ - două perechi de GRIMSHAW!, 1...Ce4 2.Cb5≠. Sunt cîteva încercări cu combinații albe - 1. Nb5(d3,:e2)? Ce4(Tf4,Nc2)! 2.?≠, iar una cu tema NOVOTNY - 1.Nf4? cu am.dublă - 2.D:e3≠ și Cf3≠), respinsă prin 1...Dh3! 2.≠. Avem deci un complex de idei strategice. O problemă foarte frumoasă(VI). Conținut bogat!(LR). (2+2+1 pcte). 418(Velimirović). Încercări tematice: 1.C c6?(am.2.De4≠) Cd4 2.C:d4≠, dar 1...Da8!(2.D:a8≠?); 1.Cd5!? Da8 2.C h2≠, dar 1...Nb4!(2.Td3≠?) - este deci o încercare de gradul II; 1.C d3!? Nb4 2.Ce5≠(Td3≠?), dar 1...Cd4!(2.T:c3≠?); în aceste încercări se observă ciclicitatea de gr.I și II a închiderii liniilor albe. Sol.: 1.Ca2!(am.2.De4≠) Da8(Nb4,Cd4) 2.D:a8(Td3,T:c3)≠. Reușită cu soluția redată foarte clar!(AM). (1+1+1+2 pcte). 411(Cheylan). 1.Na5! am.2.d8C≠. 1...T:d7 2.Dd5≠(dar și 2.D:d7 sau N:d7≠ - dualuri regerabile!), 1...N:d7 2.Cd4≠, 1...T:d3+ 2.c:d3≠. (2 p.). 422(Hermanson). Curse: 1.Cf5!?(am.2.Nd5≠) Dd4 2.Da6≠, 1...Tg4 2.Dc6≠, dar 1...T:h4!; 1.Ce6? T:h4 2.Dc6≠, dar 1...Tg4 sau Dd4!(răsturnare dublă!). Sol.: 1.Cb3!(am.2.Nd5≠) Dd4(Tg4,T:h4) 2.C:d2(C:b6,Da6)≠. Cheia bună, precedată de două curse. Soluția bine mascată, contrăbuind la o serie de "iluzii optice"(LR). (2+2+2 pcte). 421(Ančin). Cursă: 1.Dc5!? Rf6 2.Dd4≠(amenințare), 1...Tf6+ 2.d6≠, 1...Tdl 2.Cg4≠, dar 1...Td2! 2.?≠. Sol.: 1.De8!(am.2.Cg8≠) f5(Rf6) 2.Dh8≠, 1...Tf6+ 2.Cc6≠, 1...Tf5(Tg4) 2.Nb2(Cg4)≠. Cheia bună, problema reușită(AL). Extrem de dificilă(VI)

2# (11+6)
1.De3? R:f5! 2.?
Sol.: 1.Ce3!

(turnul pleacă din semilegătură și interferează D neagră, permitând matul cu T legat) 2.Te5≠. Acest mat fiind transferat din jocul aparent, autorul a realizat o combinare puțin obișnuită a temelor RUHLIS și IANOVCIĆ, însă cu prețul unei chei brutale. Var.secundare: 1...D:h3 2.C:d2≠, l...Tf3(T:c5+) 2.Dd5(C:c5)≠, l...Cf3 2.D:f5≠. Numerele 1.Nd6? din cauza 1...Na5! (2 p.) 417(Udarțev). 1.Na6!(am.2.Dc5≠) T(N)c2 2.Td3(C:e2)≠, l...T(N)f4 2.D:e3(Cf3)≠ - două perechi de GRIMSHAW!, 1...Ce4 2.Cb5≠. Sunt cîteva încercări cu combinații albe - 1. Nb5(d3,:e2)? Ce4(Tf4,Nc2)! 2.?≠, iar una cu tema NOVOTNY - 1.Nf4? cu am.dublă - 2.D:e3≠ și Cf3≠), respinsă prin 1...Dh3! 2.≠. Avem deci un complex de idei strategice. O problemă foarte frumoasă(VI). Conținut bogat!(LR). (2+2+1 pcte). 418(Velimirović). Încercări tematice: 1.C c6?(am.2.De4≠) Cd4 2.C:d4≠, dar 1...Da8!(2.D:a8≠?); 1.Cd5!? Da8 2.C h2≠, dar 1...Nb4!(2.Td3≠?) - este deci o încercare de gradul II; 1.C d3!? Nb4 2.Ce5≠(Td3≠?), dar 1...Cd4!(2.T:c3≠?); în aceste încercări se observă ciclicitatea de gr.I și II a închiderii liniilor albe. Sol.: 1.Ca2!(am.2.De4≠) Da8(Nb4,Cd4) 2.D:a8(Td3,T:c3)≠. Reușită cu soluția redată foarte clar!(AM). (1+1+1+2 pcte). 411(Cheylan). 1.Na5! am.2.d8C≠. 1...T:d7 2.Dd5≠(dar și 2.D:d7 sau N:d7≠ - dualuri regerabile!), 1...N:d7 2.Cd4≠, 1...T:d3+ 2.c:d3≠. (2 p.). 422(Hermanson). Curse: 1.Cf5!?(am.2.Nd5≠) Dd4 2.Da6≠, 1...Tg4 2.Dc6≠, dar 1...T:h4!; 1.Ce6? T:h4 2.Dc6≠, dar 1...Tg4 sau Dd4!(răsturnare dublă!). Sol.: 1.Cb3!(am.2.Nd5≠) Dd4(Tg4,T:h4) 2.C:d2(C:b6,Da6)≠. Cheia bună, precedată de două curse. Soluția bine mascată, contrăbuind la o serie de "iluzii optice"(LR). (2+2+2 pcte). 421(Ančin). Cursă: 1.Dc5!? Rf6 2.Dd4≠(amenințare), 1...Tf6+ 2.d6≠, 1...Tdl 2.Cg4≠, dar 1...Td2! 2.?≠. Sol.: 1.De8!(am.2.Cg8≠) f5(Rf6) 2.Dh8≠, 1...Tf6+ 2.Cc6≠, 1...Tf5(Tg4) 2.Nb2(Cg4)≠. Cheia bună, problema reușită(AL). Extrem de dificilă(VI)

(V.I.). (2+2 pcte). 422(Lepage). Curse: 1.Ce3!?(am.2.f5#) Ce7 ad-lib. 2.C(:)f5#, 1...Tb4 2.Ce4#, 1...C:g2 2.Da1#, dar 1...f:g2! 2.f3#??; 1.Ce5? Ce7 ad-lib. 2.Cc6#, 1...C:g2 2.Da1#, 1...d:e5 2.f:e5#, 1...f:g2 2.f3#, 1...T:b4 2.Ce4#?? In ambele curse are loc răsturnare în urma intercep-tării bateriilor albe! Sol.: 1.Ch6!(am.2.f5#) urmată de maturile din cele două curse. Dificilă!(V.I.). Combinarea mai multor idei face să a-pară surprize pentru dezlegător(LR). (2+2+2 pcte). 423(Valuška).J.ap. 1...C ad-lib. 2.Cd6#(A), 1...Rf5 2.D:d3#(B), 1...g4 2.Df4#(C). Sol.: 1.Ce5!(Zugzw) 1...C ad-lib. 2.D:d3#(B), 1...Rf5 2.Df4#(C), 1...g4 2.Cd6#(A). În cele două faze are loc schimbarea ciclică a maturilor - tema LAČNY; 1...R:d5 2.Cd8#. (1+2+1 pcte). 424(Locker & Bogdanov). 1...R:e5 2.T:c5#. Cursă: 1.Td5!?(am.2Ch6#) D:e5(a) 2.Nc8#(B), 1...N:e5(b) 2.Tf4#(C), 1...T:e5(c) 2.D:c2#(A), dar 1...Dg7! 2.?#. Sol.: 1.T:c5(am.dublă: 2.Ce7 și Ch6#) D:e5(a) 2.Tf7#(C), 1...N:e5(b) 2.Df4#(A), 1...T:e5(c) 2.Nd3#(B). O alternanță ciclică a tipurilor de figuri în cursă (aB-bC-cA) și în soluție (aC-bA-cB), exploataind auto-legarea figurilor negre. Cheia slabă.(2+2 pcte). 425(Makaronet). 1.Th2! R:g8 2.T:e2 (amenințarea) și 3.Te8#, 1...N ad-lib. 2.Tb2, iar la 1...Nd1! 2.Td2 etc. O luptă inegală între T alb și N negru!(AL)(3 p.) 426(Limbach). 1.C2:a3(am.2.Cc7+ Ra7 3.Cab5#) Nc4(única apărare) 2.C:c4 a3 3.Cb6#. Spirituale sint „invitațiile” de a plasa Cc2 la b4 sau la d4, răsturnabile însă prin 1...Nc4!(LR). 427(Leontieva). 1.Tg5(am. 2.Tc5+ R:d4 3.De5# sau D:f2# - dual) T(N)d5 2.D:c7(Nf1)+ Rd4 3.Dc3(D:f2#), 1...T(N):d4 2.D:c7(Nf1)+ Nc6(Nd3) 3.D:c6(N:d3) #, 1...Nf5 2. D e5, iar la 1...Ng3 2.D:d2 etc. Jocul este lipsit de finețe(AL). O prob-lemă exceptională cu un număr impresionant de maturi diferite, desig-nu este lipsită de dualuri(LR). (3 p.). 428(Kušnerev & Rudenko). 1.Ng2(Zugzw) e:d6 2.C4:d6+ Re6(2...Re5 3.Cb7#) 3.T:e3#, 1...e6 2.Cf2+ R c5 3.Cd3#, 1...e5 2.Cc3++ Rd4 3.Ca4#, 1...e:f6 2.C:f6++ Rc5 3.Cd7# - tema PICKANNINY!; 1...N(C) ad-lib. 2.C:e7(Cb6)+ Re6 3.Nh3#, 1...c5 (Re6) 2.C:g3(+) Re6 3.T:e3#. Cheia fină și joc bogat!(AL). Un PICKA-NNINY splendid!(V.I.). Această problemă, ca și precedentă, aparține aș-zice „școlii intuitive”(LR). Problemă foarte frumoasă și bine prelu-crată(AM). (3 pcte). 429(Murăragu). Încercarea tematică (plan prin-cipal): 1.Ce8?(am.2.Cc7#) Td7!(A) și nu este mat la mutarea a 4-a. Plan premergător: 1.Ne4!(am.2.N:c6#) Nd5(C) 2.Ce6!(am.3.Cc7#) Ta7(B) 3.Dd8+ Rb7 4.Cc5# - mat model! - tema DREZDA, tipul Wechselform(sche-ma ACB); 1...Td6 2.Ce8(am.3.Cc7#) f5+(2...Td7 3.N:c6+) 3.C:d6 urmat de mat. O realizare frumoasă, specifică școlii neo-germane(sc. logi-că). Simplu și clar!(LR). Meredith interesant, ideea clară, problema bună(AM). (4+2 pcte). 430(Tolstoi). 1.Nb2! Rb4 2.Ne2! Ra4 3.Nb5+ Rb4 4.Rc6 Ra5 5.Nc3# - model! Un „Rex solus” - Baby, interesant și des-tul de dificil! (AL, AM). 431(Kuznetov & Marandiuk). 1.Rh5!(am.2.Tc6+ Rf5 3.g4+ Rf4 4.Cd5#) C:h2 2.Tc6+ Rf5 3.e4+ d:e3 e.p. 4.Tf6+ Re5 5.Tb6+ Rf5 6.Cd4#, 1...N:h2 2.Tb6+ Rf5 3.C:d4+ C:d4 4.Tf6+ Re5 5.Tc6+ Rf5 6.e4#; var.sec.: 1...Ne4 2.Tb6+ Rf5 3.Cc5(am. 4.d:e4#) Nc6 4. e4+ (merge și 4.C:c6 cu am. 5.Ce7#, c:b6 5.C:d4+ și 6.e4#) d:e3 e.p. 5. g4+ Rf4 6.Ce6#. O realizare remarcabilă a temei C.1 de la Campiona-tul mondial pe echipe a FIDE(1972-1973), avînd enunțul: O figură i-mobilă a unei baterii albe dă două sahuri prin descoperiri diferențiate, în cel puțin o variantă. O problemă dificilă, cu o idee subtilă(AL). Foarte reușită și dificilă(AM). Poziția economică cu soluția foarte grea!(LR). (5 pcte). 432(Feoktistov). 1.Nc5!(am.2.Cd8#) Nh4 2.Nd4 - am. 3.Cb4#, Nel 3.h7! N:h7 (3...Ng6 4.Cb8+ C:b8 5.h8D etc.) 4.Nc5 - am.5.Cd8#, Nh4 5.Ne3(6.C:b4#) Nel 6.Td2! N:d2 7.Nc5 C:c5 8.Cb8#. Ma-nevrele nebunului de la e3, care vine de trei ori la c5, sint fin mo-tivate. O problemă exceptională - dificilă și foarte frumoasă(AM). Frumoasă combinație logică!(V.I.). (6 pcte). 433(Rodé). A.1.Ra5 Cd6 2. Da4 Nd8#; B.1.Dd8 Cb2 2.Da5 c4#. Primul mat nu e pur(AM). Nimic nou!(AL). O frumoasă conlucrare între figurile albe(LR). (2+2 pcte). 434(Lobusov).J.ap.: 1...Rg3 2.Cd5 Nd3#(autoblocare complexă); Sol.: 1.Cc4 Nd7 2.Ce5 Td4#. O miniatură „ideală”! Frumoasă răsturnare a

mutărilor de la joc aparent la soluție(LR). (1+2 pcte). 435(Szondy). A. 1.Te7 Ce5+ 2.Dc6 Tb8#; B. 1.Dd8 Tb7 2.Tf8+ Cf6#. Splendidă alternanță de interferențe și autoblocări(LR). Reusită, prefer însă poziția cu N alb la b5 și T alb la a2, rezultând săhuri încrucisate în ambele soluții!(AL). 436(Kakovin). I. 1.Te5 Nd7 2.Rd5 c4#; II. 1. Td2 c3 2.Rd3 Ne2#. Două autolegări indirecte ale T negru. Excelentă!(AN). O cuceritoare realizare estetică, într-un Meredith cu maturi ecou.(LR). (2+2 p.) 437(Fedorovici & Sorokin). I. 1.Tc2(A) Ce6(B) 2.Nbl(C)

Cb6(D)#; II. 1.Nbl(C) Cb6(D) 2.Tc2(A) Ce6(B)#.. "Perpetuum mobile" cu alternanță mutărilor după formule ABCD și CDAB. (2+2 p.) 438(Gheran). 1.Ce6 Cd7 2.Dh8 Re7 3.Cg7 Cf6#. O miniatură plăcută!(AM). Nimic nou!(AL). Interesant „dansul” cailor!(LR). (3 p.) 439(Duță). Intentie:I. 1.Ca5 Cc8 2.Da6 Ca7+ 3.Rb6 Nd4#; II. 1.Dcl Cc8 2.Cb6 Ne5 3.Dc5 Ca7#. Dar mai admite o soluție: III. 1.Ca5 Ca8 2.Rb5 Nd4 3.Ra6 Cc7# cu intervertirea de mutări.(3+3+3 pcte). 440(Bondarenko & Moldovan). Intentie: 1.Na2 Dh8 2.Ng8 Tc1 3.Nd2+ Tc3+ 4.Rg4 h5#. Se dezleagă însă în 3 mutări: 1.Nd2+(Re4) Tc3+(Da1 sau h1) 2.Re4(Nd2+) Da1(Tc3) 3. N a8 D:a8#. Se corectează ușor, așezând R alb la g3 sau h3.(4+3 pcte.)

DEZLEGĂRI de STUDII din Nr. 16

=====

59(Kovačević). 1.e5!! (1.Nd4? D:d4! și nu merge 2.Cb5+; de aceea albul încearcă 1.b6+, la care negrul joacă 1...R:b6!; 1.Ce6? Db6! /R a8? 2.b6 D:b6 3.Cc7+ Ra7 4.Nd4!/ 2.Nd4 Ra8! 3.Cc7+ D:c7+ 4.Rc7 pat) 1...D:c5 2.e3! D:e3 3.b6+! D:b6 (3...R:b6 4.Cd5+) 4.Nd4! D:d4 5.Cb5+ și cîștigă. O realizare frumoasă a ideii furculitei calului. 60(Bondarenko). 1.a3 (1.Cc7? Th6+ 2.Rg4 Dd6 și negrul cîștigă) g6+ 2.Rg4 e3 3.Td5! (poanta; la 3.Cc7? Td6 4.C:a6+ R:a6 5.Ne7 Te6 6.Nb4 Cd4 urmat de 7...Cc2 și cîșt.) g5 4.Rf3 g4+ 5.R:e3 g3 6.Rd3! g2 7.Ng5! g1D 8.N d2#. 61(Motor). 1.Tf3+ Rh4 2.T:c3, după care urmează două variante: A. 2...N:e3 3.Tf2 (merge și 3.Th6+ Rg3 4.Tg6+ Rf3 5.Tg3+ =) Nd4 (3...Rg3 4.T:g2+ N:g2 pat) 4.Rh2 Ne5+ (4...N:f2 pat) 5.Rg1 remiză; B. 2...N:f6 3.Tg3! (cel mai simplu, dar merge și 3.Td3, împiedicind „șahul” cu N) Nd4+ 4.Rh2 Ne5 5.Rg1 Nd4+ (5...N:g3 pat) 6.Rh2 remiza pozitională. 62(Sviridenko). 1.Cd6+ Rf8 2.Nh6+ Rg8 3.Rd7 (3.Ncl? h5 și cîștigă; 3.Cb5? Rf7 și cîșt.; 3.Ng7? a3 4.N:h8 R:h8 și cîșt.) a3 4.R e7 a2 (4...Nf7? 5.C:f7 a2 6.C ad-lib. alD 7.f7#) 5.f7+ (5.Ce4? Nf7 6.Cd6 alD și cîșt.) N:f7 6.Ce4! alD 7.Cf6+ D:f6+ 8.R:f6 Ng6 9.Re7 (9.Ng7? h5!) N ad-lib. 10.Rf6 remiza pozitională.

C O N U R S U R I A N U N T A T E

=====

MEMORIAL JEAN OUDOT. Problemistii francezi organizează în memoria cunoscutului compozitor Jean Oudot, decedat în decembrie 1974, un concurs tematic internațional cu 4 secții: 2#, 3#, ajutoare n# și 2# directe cu piese feerice. Toți compozitorii sunt invitați să participe la acest concurs, trimițând pentru fiecare secție nu mai mult de trei probleme inedite, pe diagrame într-un exemplar, însotit de numele, adresa și soluția completă, scrise cîteț, pînă la data de 30 aprilie 1976, pe adresa: M.A.Grunenwald, 34, rue du Meunier, 68200 - Mulhouse (Franța). Rezultatul concursului va fi publicat la finele anului 1976 și comunicat tuturor participanților. Premii - ediții săhiste de calitate. Dar, iată și temele impuse:

Sectia 2#(arbitru: J.Savournin). În poziția inițială, albul leagă o figură neagră(B), care leagă, la rîndul ei, o figură albă(A). În cursul unei matice, figura A este dezlegată și dă mat în amenințare și/sau în variante. Cheia soluției dezleagă figura B, care în apărare împotriva amenințării, dezleagă direct figura A și aceasta face mat R negru. Vezi diagr. I.

Sectia 3#(arbitru C.Goumondy). În două faze, la cel puțin două mutări ale negrului, răspunsurile albului se schimbă, conform schemei

următoare: I. 1...a(b) 2.A(B); II. 1...a(b) 2.C(D). În locul răspunsurilor albe C și D, pot fi B și A (alternanță). Vezi diagrama II.

Sectia ajut. n[#](arbitru J.M.Trillon). În soluția unei probleme cu mat ajutor, au loc cel puțin trei promotii de pioni. Dacă problema are mai multe soluții, sau faze, sau gemeni, cele trei promovări trebuie să fie prezente de fiecare dată. Vezi diagrama III.

Sectia mat direct în 2 mutări, cu figuri feericice(arbitru J.P.Boyer). În cel puțin două variante, albul va utiliza una dintre figurile feericice „non retour” (adică acele care nu au proprietatea de a se reinforma pe cîmpul de plecare), fără ca mutările acestora să fie însoțite de alte efecte, ca: autolegare, interferență etc. Fiecare problemă nu va comporta decit un singur fel din următoarele trei feluri de figuri feericice: Lăcustă, Greer sau figuri chinezesti(Mao, Leo, Pao, Vao). Vezi diagrama IV.

I.

J. SAVOURNIN
(inedită)

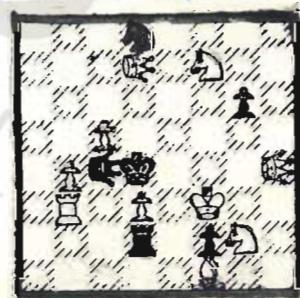
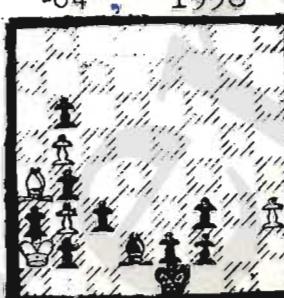
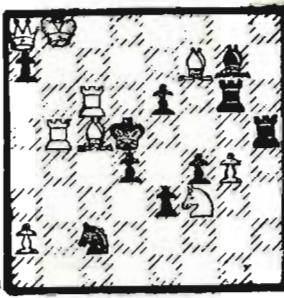
II.

L.I.ZAGORUIKO
Pr.II conc.FIDE, 1957

III.

R.BEDONI
Pr.II „Thèmes-
-64”, 1958

IV.

J.OUDOT
Feenschach, 1964

2#* (10+7)

3# (9+10)

Aj.5# (5+10)

2# (10+6)

„Greerul” se deplasează ca o „lăcustă”, însă nu capturează decât piesa pestă care sare, cu condiția ca cîmpul din spatele ei să fie liber! Astfel, dacă cîmpul c4 (diagr.IV, avînd 3 greeri) ar fi liber, R negru s-ar afla în „sah” de la Gh4 și, deci, Gc4 este „legat”!

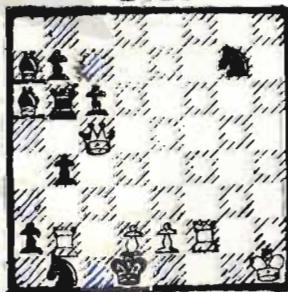
DEZLEGĂRI: I. Cursa tematică: 1.Rb6!? (am.2.Tb4#) a:b5(Ce3) 2.C: b5(Ce2)#, dar 1...a5! 2.?#. Sol.: 1.Df3! (am.2.D:d5#) De2 2.C:e2#, 1...Dg2 sau D:el(D:c3+, Cf6, Ce3) 2.Dd3(D:c3, N:e5, D:f4)#. II. Joc aparent: 1...Ne5+(Th8+) 2.Md6(Nf8)+. Sol.: 1.Tb3 (am.2.Ne7!) Ne5+ 2.Tc c7+, 1...Th8+ 2.Tc8+. III. 1.b1T h4 2.T:b3 N:b3 3.f1C Nd5 4.Rd1 Rb1 5.elN N:f3#. IV. 1.Cf4!(dezleagă Gc4!) Ga2(:b3) 2.Cd5#(R negru nu ia Cd5, întrucît eliberindu-și cîmpul d4 va fi în „sah” de la Gd7!), 1...Gg8(:f7) 2.C:g6#, 1...Gc6+(:c5) 2.Cg2!!(C blocînd cîmpul g2, îl scoate pe R alb de sub „sah”), 1...Ga4(:b4) 2.Ce6#, 1...T ad-lib(d1, :d3+) 2.d:c4(Ce2, T:d3)#.

Ziarul HLAS LUDU a deschis al VII-lea concurs internațional pentru probleme directe cu 3#, cu maturi model(regulate) în cel puțin 2 faze (joc ap. — soluție, j.ap. — cursă — sol., mai multe soluții, gemeni etc.). Va arbitra ing.B.Formánek. Se vor acorda 3 premii, 3 m.

A.Iaroslavtev
1952M.Havel
1926

onor. și 3 menți. de laudă. Problemele în număr nelimitat, pe diagrame cu adresă și soluție, se vor înainta, pînă la 30 noiembrie 1975, pe adresa: Redacția HLAS LUDU, Žabotova 6, č.d.7, 89718 -Bratislava (Cehoslovacia), cu mențiunea „Sach”. Fiecare participant va primi rezultatul concursului.

DEZLEGĂRILE exemplelor: (Iaroslavtev): Joc ap.: 1...h4 2.Tg8+ Rh5 3. Ng4#. Sol.: 1.Tal! (Zugzwang) h4 2.Tgl+ R h5 3.Ng6#, 1...Rh4 2.Th1! Rg5 3.h4#. (Havel): Cursă: 1.Tc2!?(am.2.Tcl+ R: d2 3.Dg5#, 1...Tb5 2.Tfl+ R:e2 3.Dc4#, dar 1...Cf5! 2.?#. Sol.: 1.T

3#

(4+4)

3#

(6+10)

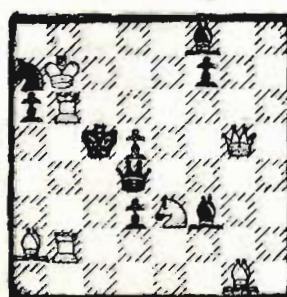
f4! (am. 2.Dgl+) R:e2 2.Te4+ Rdl 3.Dc2#, 1...C:d2 2.Dc2+ Rel Dd2#. Schimbarea celor două maturi regulate din faza I prin două perechi de maturi-ecou!

KEY STIPULATION TOURNEY. Ideea de a compune probleme plecind de la condiții osebite cu privire la cheia soluției a fost sugerată în noiembrie 1971 de THE PROBLEMITST, cunoscută publicație a Asociației britanice a problemistilor (The British Chess Problem Society). De atunci au fost organizate 14 concursuri tematice, înregistrând un număr de 1122 de probleme. Toate aceste probleme au fost verificate prin Telefunkin Computer TR 440, sub supravegherea d-rului L.Zagler, cele găsite incorecte fiind înapoiate autorilor înainte de publicarea rezultatelor, pentru corectare. Seria de aceste concursuri se încheie cu ultimele două, purtând Nr.15 și Nr.16.

Concursul Nr.15. Se cere construirea problemelor directe cu mat în 2 sau mai multe mutări, inclusiv și probleme cu mat invers, având cheia prin care se leagă concomitent o figură neagră și una albă. Vezi diagr.I. Se vor acorda patru premii. Problemele se vor trimite pînă la data de 31 iulie 1975.

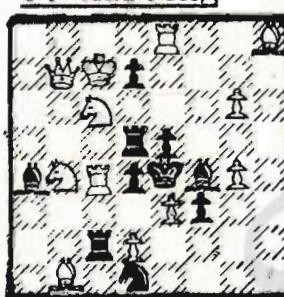
Concursul Nr.16. Prin cheie se dezleagă (sau se leagă) trei figuri albe sau negre. Vezi diagrama II. Termenul - 30 noiembrie 1975.

I.
V.Wilson

2# (7+9)

II.
V.Wilson & J. Hartong

2# (12+10)

Se constată deci că, se admite ca toate problemele să prezinte oricare conținut strategic, contează doar construirea cheii în conformitate cu stipulațiile menționate pentru fiecare temă.

Adresa pentru ambele concursuri:
F. Vaux Wilson,Jr., Route 1, Box 11 3E, Crystal River, Fl. 32629 - (S.U.A.).

DEZLEGĂRI: I. 1.C:d5! (am. 2.Dcl mat) Df2(:gl) 2.N:f2(D:gl) #, 1...N d1(:d5+) 2.Cf6(D:d5) #, 1...d2(Nh6) 2.Tc2(De7) #, 1...Cb5(c6) 2.T(:)c6; #. II. 1.C:e5!(am. 2.D:d5#) Cc3(:e3) 2.T:d4(d3) #, 1...N:e3(Nc6) 2.C5d3(N:c2) #, 1...N:e5+ 2.T:e5#.

PROBLEME INEDITE

=====

ARBITRII: la 2# - Mihail N.MARANDIUK(URSS), 3# și mai multe mutări - Rafael M. KOFMAN(URSS), feerice - Eugeniusz IWANOW(Polonia).

485.

Lajos RICZU &
& Jozsef BAJTAY
(Ungaria)

486.

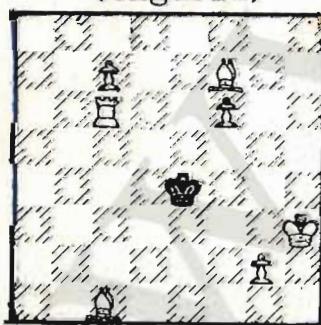
B.S.MILOSESKI &
Z.V.MIHAILOVSKI
(Jugoslavia)

487.

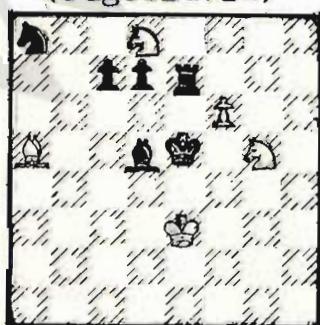
V.GOLUBYH, I.IATI-
MIRSKI & Eugen P.
SOROKIN (URSS)

488.

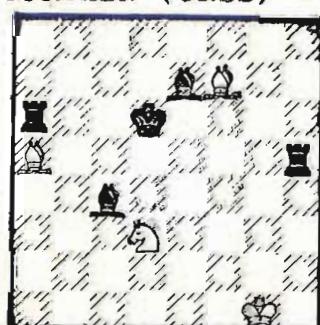
S.SEGENREICH
In memoriam
S.THAN (Israel)

Aj.2# (7+1)
B. Tabla întoarsă
cu 90° (a1 = a8)

Aj.2# (5+6)
(1.1.4.1)

Aj.3# (4+5)
(Neumann 2)
Maxim. invers 3#
(4+6)
(2 soluții)

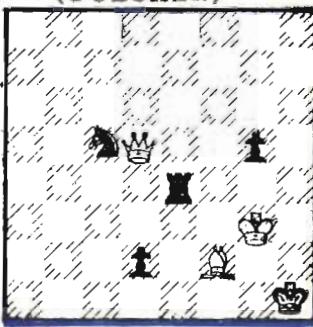

489.
D. KARMINSKI
(U.R.S.S.)

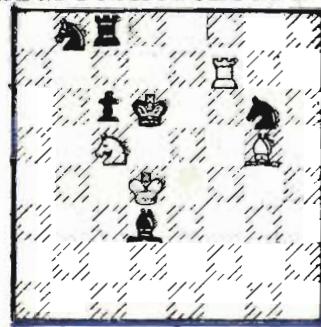
2# (5+3)

490.
Saturnin LIMBACH
(Polonia)

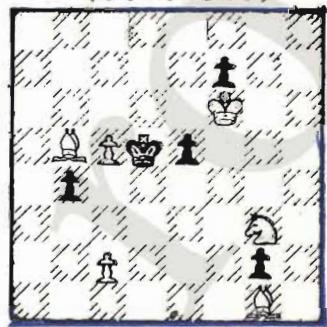
2# (3+5)

491.
Ion VEGA
Hidrocentr.Lotru

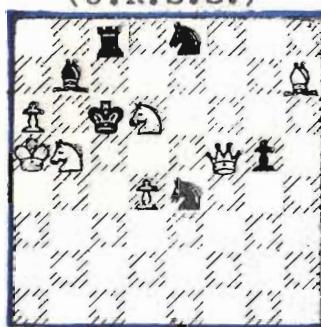
2# (4+6)

492.
Vladimir PIPA
(U.R.S.S.)

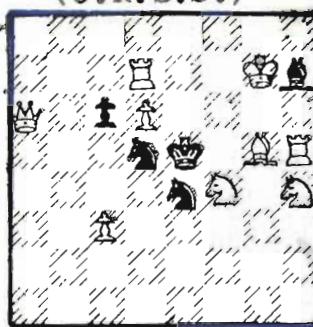
2# (6+5)

493.
Anatol VORONIN
(U.R.S.S.)

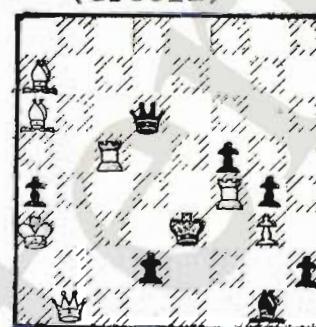
2# (7+6)

494.
Leonid MAKARONET
(U.R.S.S.)

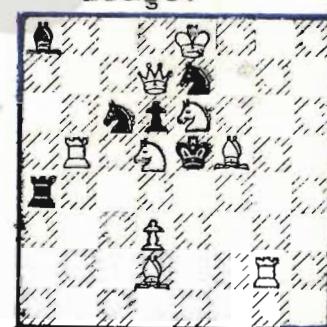
2# (9+5)

495.
Paul MOUTECIDIS
(Grecia)

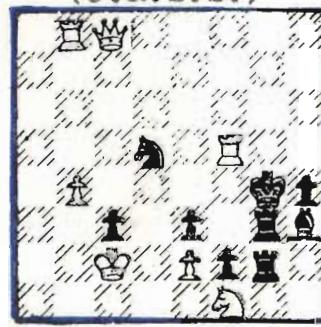
2#* (7+8)

496.
Ioan MIRCIOIU
Brașov

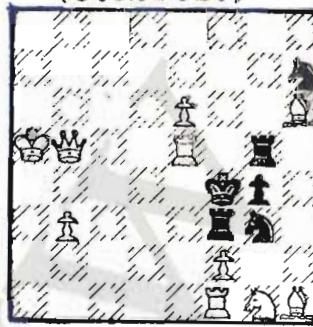
2# (9+6)

497.
Valentin LIDER
(U.R.S.S.)

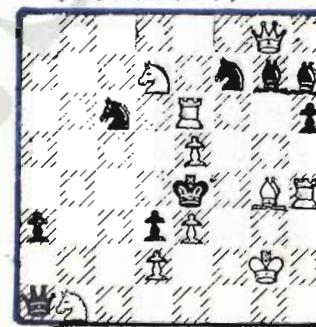
2# (7+9)

498.
L.S.NOSANOVSKI
(U.R.S.S.)

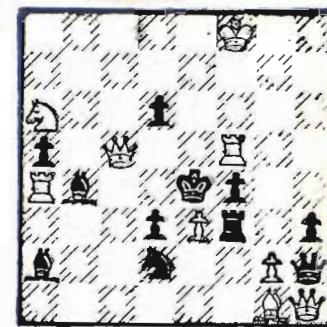
2# (10+6)

499.
Stanisl.TOLSTOI
(U.R.S.S.)

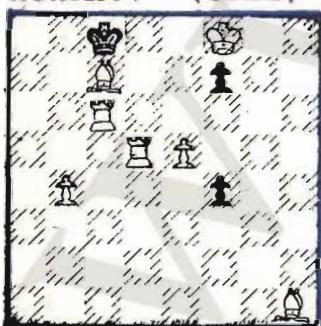
2# (10+9)

500.
Mihail I. STAN
Roman

2#(2 D albe) (9+11)

501.
S. KORNEV & A.
AGARKOV (URSS)

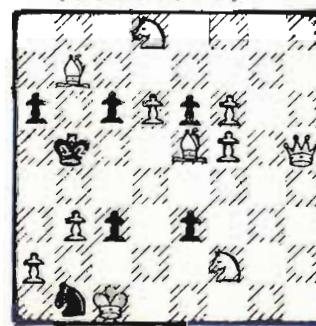
3# (7+3)

502.
Vlad. MELNIKOV
(U.R.S.S.)

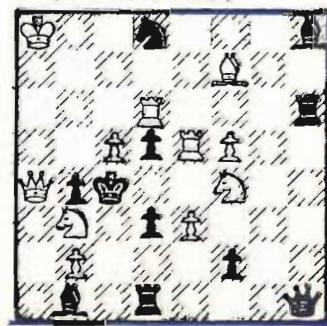
3# (6+6)

503.
B. SMOLNIKOV
(U.R.S.S.)

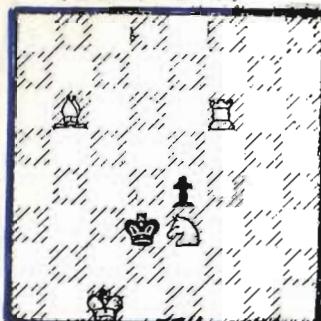
3# (11+7)

504.
Mihail KUZNETOV
(U.R.S.S.)

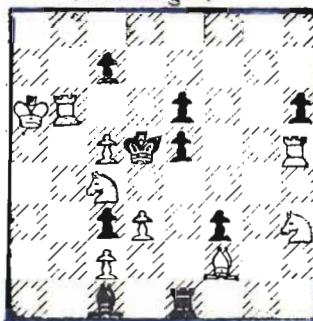
3# (11+11)

505.
N.V.KULIGHIN
(U.R.S.S.)

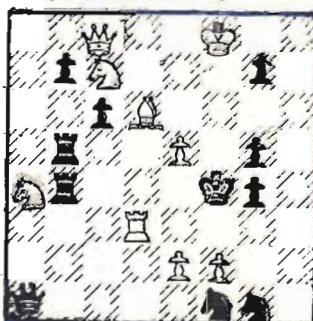
4# (4+2)

506.
Claude GOUMONDY
(Franta)

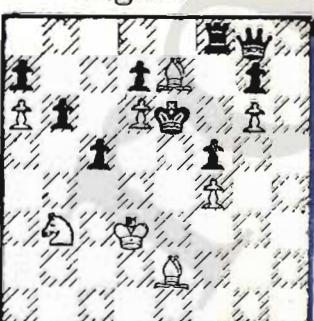
4# (9+9)

507.
Val.F. RUDENKO
(U.R.S.S.)

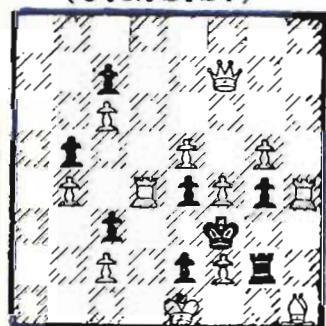
4# (9+11)

508.
Vasile ORGICS
Sighet

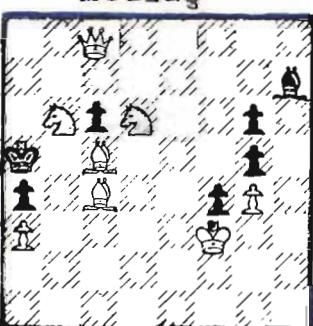
9# (8+9)

509.
Roman FEDOROVICI
(U.R.S.S.)

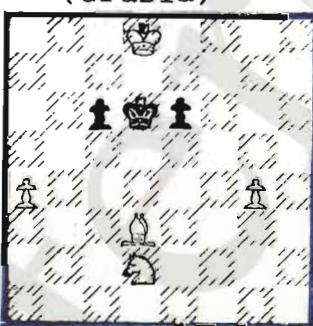
Invers 2#*(12+8)

510.
Adrian LAPEDATU
Medias

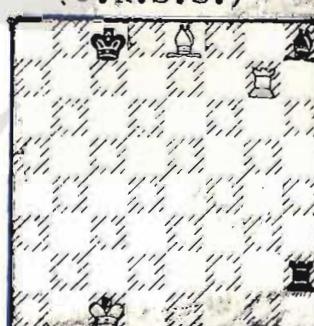
Invers 6# (8+7)

511.
Şamile ADE-DASNI
(Gruzia)

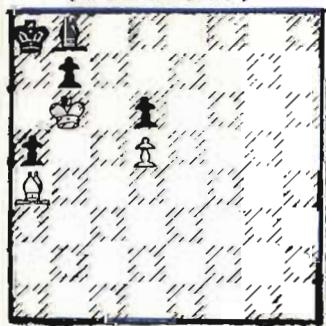
Aj.2#** (5+3)
(2.1.1.1)

512.
E.A.PETROV
(U.R.S.S.)

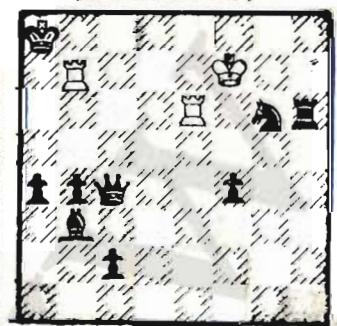
Aj.2# (3+3)
Duplex

513.
Talip H.AMIROV
(U.R.S.S.)

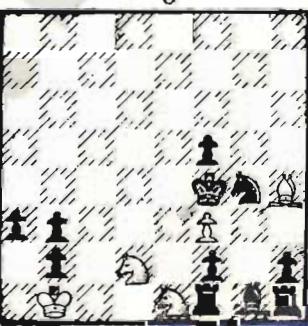
Aj.2# (3+5)

514.
Nik.DOLGHINOVICI
(U.R.S.S.)

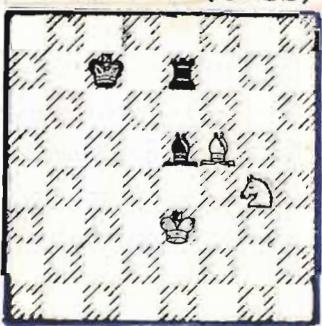
Aj.2# (3+9)

515.
Dezid.SZILAGYI
De j

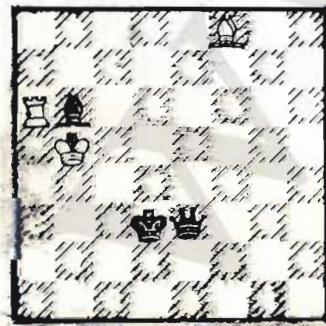
Aj.2#* (5+11)

516.
N.BUDKOV & N.
NAGNIBIDA (URSS)

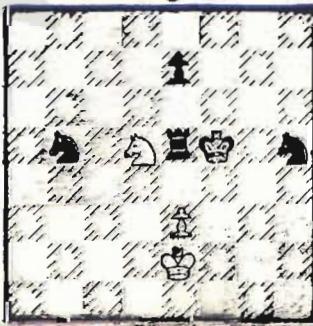
Aj.3# (3+3)
B.Rc7 → g7

517.
Nikolai JARKOV
(U.R.S.S.)

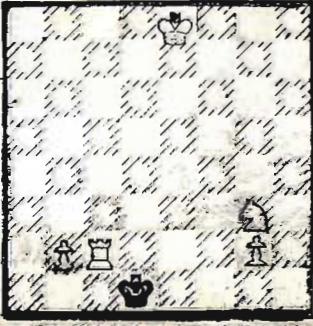
Aj.3# (3+3)
B.Rb5 → a3.

518.
Petrache C.POPA
Bucuresti

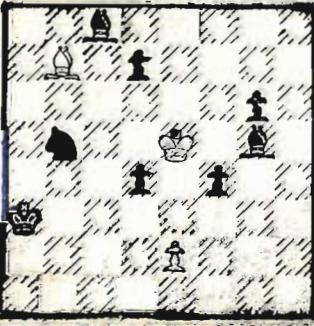
Aj.3# (3+5)
2 var.-tip Onitiu

519.
N.I. KRALIN
(U.R.S.S.)

Aj.4#* (5+1)

520.
Alexei M. STELMAN
(U.R.S.S.)

Aj.6# (3+8)

O P I N I I
=====

Apreciind grijă cu care Buletinul Problemistic, aduce la cunoștință problemistilor prevederile ce reglementează unele laturi oficiale ale activității acestora, cît și străduințele Comisiei Centrale de st. și probl. a Federației Române de Șah, pentru a stabili un cadru organizat și obiectiv concursurilor de importanță națională, consider totuși că atât regulamentul campionatului republican de compozitie sahistă cît și regulamentul pentru clasificarea compozitorilor, pot fi îmbunătățite, prin includerea la locul potrivit, a cîtorva precizări, pe care le susțin ca necesare în etapa actuală a dezvoltării problemisticiei de șah, românesti.

Mentionez că toate propunerile ce urmează au fost discutate (și sugerate de participanți) în activitatea curentă a Comisiei, ori de cîte ori a fost nevoie a se lua hotărîri în domeniul organizatoric. Deoarece s-a apreciat corect că adoptarea tuturor sau numai a anumitor propunerî din cele ce sănătă specificate, poate duce la implicații cărora actuala structură decizională a Comisiei, nu le poate face față fără ajutorul susținut, competent și dezinteresat al problemistilor care înțeleg să acorde sprijin pentru progresul în ansamblu a compozitiei sahistice românesti, am solicitat redacției Buletinului Problemistic să deschidă un constructiv schimb de opinii, privitor la toate aceste chestiuni. Aceasta manifestare reprezintă totodată și dorința Comisiei, pentru ca hotărîrile ce se vor lua, să reflecte cît mai just și complet, atât necesitățile practice ale compozitiei sahistice, cît și cele de perspectivă, în conformitate cu hotărîrile de partid și de stat referitoare la dezvoltarea miscării sportive.

Consider că acționînd în lumina acestui deziderat al democrației socialistice și anume consultarea largă, deschisă și principală cu toți cei care activează în acest domeniu, se va reuși să se elaboreze și să se înainteze spre discuție și aprobare, Biroului Federăției, documente care să asigure condiții eficiente pentru afirmarea calitativă în activitatea de creație sahistă.

A. Referitor la regulamentul campionatului republican de compozitie sahistă (publicat în „B.P.” Nr. 17/1975).

Să se introducă, adecovat, următoarele prevederi:

1. - Pentru a conta în campionat, o secție trebuie să intrunească un anumit număr minim de compozitii (și/sau participanți). În caz contrar titlul nu se acordă (și/sau secția este radiată din concurs).

Numărul stabilit se referă la compozitiile rămase corecte.

Informativ, propun ca acest număr minim să fie 24 pentru secțiile: 2# directe și feerice, și de 12 pentru secțiile: n # (3 și mai multe) și studii.

2. - O secție are un singur arbitraj care va furniza o singură clasificare în interiorul secției.

Dacă anumite secții vor fi considerate de către organizatori, prea eterogene (din punct de vedere al genurilor de compozitie incluse) pentru a se putea face o singură apreciere (ex. secția feerice cu ajutorul și inverse sau secția n #, cu 3 și mai multe mutări) și se apelează la cîte un arbitraj pentru fiecare gen (sau subsecție) atunci trebuie ca:

- numărul de probleme din cadrul fiecărei subsecții să se conforme punctului 1, sau să fie stabilit anterior, astfel încît să se asigure un echilibru numeric între subsecții (pe cît posibil);

- punctajul acordat în cadrul subsecției să reflecte ponderea locului ocupat în sir, față de totalul problemelor clasificate în cadrul secției (ex. locul 1 din 8 posibile să nu aibă aceiasi influență ca locul 1 din 18 probleme, aceasta deoarece arbitrajul nu stabileste valoarea absolută a problemei, ci numai valoarea ei în sirul respectiv al subsecției);

- clasamentul în cadrul secției să provină din aceste punctaje pon-

derate (pentru acest lucru se poate utiliza o metodă simplă bazată pe cel mai mic multiplu comun, metoda ce o pot prezenta, dacă se va considera necesar).

Informativ: prin această metodă se poate stabili și o clasificare ce poate arăta, prin punctajul ponderat obținut, locul fiecărui participant în cadrul celorlalți, pentru întregul campionat, indiferent la căte secții participă.

3. - Cel puțin una din compozitiile participante la campionat să fi fost publicată în presa din țară.

4. - Secțiile la care se organizează campionatul sunt:

- directe 2 ≠
- directe n ≠ (trei și mai multe)
- feerică (ajutoare, inverse, analitice) cu mat, indiferent numărul de mutări, cu figuri, mutări și tablă, regulamentare. (Nu figurează deci enunțurile legate de: pat, serie, maximal, reflex, retrograde etc., figurile feerică de orice fel și altă tablă decât 8x8 cimpuri).
- studii (analitice și artistice).

5. - Comisia Centrală de studii și probleme poate modifica, prevederile prezentului regulament, privitoare la:

- perioada de desfășurare,
- numărul și tipul secțiilor și subsecțiilor,
- condițiile de participare, referitoare la numărul problemelor, situația lor editorială, cantitatea de probleme pe secții, etc. și eventual referitoare la arbitraj (preselecție și altele).

6. - Se impun următoarele reguli de procedură:

- participările sunt trimise pe diagrame (stampilate sau desenate) pe jumătate de coală hirtie obișnuită (sau o foaie de caiet).
- fiecare compozitie se trimită în dublu exemplar complete, cu soluții (fără comentarii) și nume (adresă).
- colaborările pentru fiecare secție vor fi în plicuri separate - un plic de fiecare secție la care se concurează.
- plicurile se trimit prin postă la FRS sau la organizatorii desemnați de Comisie; în acest caz vor fi însotite de confirmare de primire.

Comisia va desemna ca organizatori-responsabili, problemiști sau Comisii județene de sah, sau cluburi, care vor face cerere în această privință; solicitantul va garanta ducerea la bun sfîrșit a lucrărilor necesare și posibilitatea de a-i se controla munca depusă. Nu vor fi desemnați, campioni în vigoare și participanții la secția respectivă.

Organizatorul-responsabil trimite la FRS - Comisie, participările pe diagrame numerotate, cu soluție dar fără numele autorului și publicație. Comisia trimite la arbitru și primește referatul. Comisia trimite organizatorului clasificarea făcută de arbitru. Organizatorul-responsabil trimite Comisiei un exemplar din problemele primite de la autor. Comisia stabilește punctajul, publicând apoi rezultatele și situația completă.

B. Referitor la regulamentul pentru clasificarea compozitorilor.

In această direcție, comentariile sunt multe, dar de prisos și mai fi repetați, căci aproape toate observațiile ce s-au adus, au fost apreciate ca juste. Relev numai aspectul principal care se degăjă din actualele prevederi și anume acela că este mult mai dificilă clasificarea în compozitie decât în jocul cu partener, condițiile impuse fiind uneori de neîndeplinit! Un exemplu: problemistul câștigător a două campionate RSR, nu poate obține categoria I-a!!

Considerind că în primul rînd trebuie stimulată și asigurată participarea compozitorilor noștri la concursurile oficiale ale FRS, propun ca punctajul să fie diferențiat în primul rînd pe trei categorii de concursuri astfel:

- grupa A: concursuri și meciuri organizate în RSR (și în primul rînd campionatul RSR), de către RSR sau cu participarea oficială a

RSR(exceptând concursurile din grupa C).

- grupa B: Orice fel de concursuri organizate în cadrul sau de către alte țări;
- grupa C: campionat mondial, olimpic, FIDE sau meciuri ale prieteniei (toate țările socialiste).

Punctajul mai ține cont și de genul compoziției și locul ocupat de ea, conform tabelului următor:

Loc:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Gen:												
2 mutări directe	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	-
3 - " - " -	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
n - " - " -	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2
alte enunțuri	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	-	-
studii	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3

Pentru concursurile din grupa A, se acordă punctajul din tabel; pentru cele din grupa B, se adaugă 2 puncte; pentru cele din grupa C, se adaugă 6 puncte la tabel, exceptând locul I care are un regim special.

Alte precizări:

- "premiu" fără specificarea al căreia (adică fără număr de ordine, atunci cind nu se acordă alte premii) este echivalat locului 3 din tabel;
- "premiul special" este asimilat cu locul 4 din tabel;
- cind o compozitie figurează pe mai multe locuri ex-aequo. punctaj va fi considerată că ocupă locul cu numărul mai mic, superior ca distincție;
- cind unele genuri de compozitie sunt comasate, se va acorda punctajul genului cel mai bine cotat;
- Comisia centrală de studii și probleme, va putea acorda bonificări de punctaj, pentru unele concursuri dovedite ca deosebit de puternice.

Criterii pentru obținerea calificării.

Clasificarea sportivă în compozitie sahistă începe cu categoria 3-a. Sportivii fără categorie, se numesc "neclasificați".

Categoria 3-a, se poate obține de către un compozitor neclasificat căruia i s-au publicat 3 compozitii, dintre care minimum 2 în RSR sau care a participat la campionatul RSR, fără a avea penalizări.

Categoria 2-a, se poate obține de către un compozitor neclasificat sau de categ. 3-a, căruia i s-au publicat 20 de compozitii, dintre care minimum 8 în RSR, sau care a ocupat locul 10-12 într-un concurs din grupa A.

Categoria 1-a, se poate obține de către un compozitor neclasificat sau clasificat în categ. 2 și 3, care într-o perioadă de 4 ani consecutivi, realizează 10 puncte și s-a situat pe locurile 7-9 la unul din concursurile din grupa A.

Categoria „Candidat de maestru”, se poate obține de către un compozitor neclasificat sau de categ. 1, 2, 3 care în decurs de 6 ani consecutivi realizează 20 de puncte și se clasifică pe locurile 4-6 la unul din concursurile grupei A.

Categoria „maestru” se poate obține de către un compozitor neclasificat sau clasificat, care într-o perioadă de 8 ani consecutivi, realizează 40 de puncte și se clasifică pe locurile 1-3 la unul din concursurile grupei A sau obține premiul 1 la unul din concursurile grupei C.

Alte prevederi:

Categoriile obținute în compozitie, sunt atribuite definitiv fără retrogradare.

Comisia centrală de studii și probleme va întreprinde demersuri pt. a stabili criterii dirijate de către FRS, sub egida FIDE pentru acordarea

rea categoriei de maestru internațional, tot pe baza de punctaj în funcție de tăria concursurilor internaționale.

Sper că propunerile de mai sus vor trezi interesul participativ al compozitorilor astfel ca în urma contribuțiilor ce vor considera necesar a le aduce, să se poată concepe statute cît mai reprezentative, adecvate și mobilizatoare pentru compozitia noastră sahistă.

Mai 1975.

Ing. PETROVICI Valeriu
membru al Comisiei Centrale
de studii și probleme a FRŞ.

E R R A R E H U M A N U M E S T.

La problema 369(Kanonik) din Nr.14-15 al „B.P.” a fost descoperită o dublă soluție care începe cu 1.Cb3+!

Gemenul D de la problema 407(Drăgan) din Nr. 14-15 al „B.P.” are, pe lîngă soluția intentionată de autor, una marginală: 1.Rd5 Rf3(g2) 2.Nc6 Ne4#(indicată de B.Duță-București).

La problema 457(Bidulescu) din Nr.17 al „B.P.”, Dbl trebuie plasată la f1, iar pionul c2 la c3. De asemenea, Df8 de la problema 458 (Erohin & ředei) trebuie eliminată.

După cum rezultă din soluția studiului 47(Bron), publicată în Nr.17 al „B.P.”, nebunul negru se află la h6 și nu la h5, cum a fost imprimat eronat pe diagramă.

La studiul 58(Kakovin & Motor) s-a găsit o soluție de cîștig pentru alb: 1.Rf4+! Cc6 2.Cb8 (am. 3.N:c6#) Nd7 3.C:d3! Ta4 4.N:c6+ Rc8 5.Ce5 T:b4+ 6.Rf5 Tc4 7.Nd7+ Rb7 8.C:c4 și cîștigă.(indicat de B.Duță)

D E Z A P R O B A M !

Unii compozitori trimit „din greșală” (?) aceeași problemă, spre publicare ca inedită, la două sau chiar mai multe, reviste, ceeace face ca problema respectivă să nu mai fie considerată drept „inedită”, fiind exclusă, în cele din urmă, din concursuri.

Astfel, constatăm că problema 452(Lobusov) din Nr.17 al „B.P.” a mai fost publicată și în „Sahmati v SSSR” din luna iunie 1974.

De asemenea, problema 471(Mironenko) a obținut la concursul ziarului „Cervonni Girnik”/1974 o mențiune onorabilă.

In consecință, ambele probleme nu mai pot participa la concursul nostru anual.

Și mai condamnabil este faptul în cazul problemei 381(Salamov/ din Nr.14-15 al „B.P.”: autorul acesteia a prezentat-o drept „inedită”, copiind „în oglindă” problema lui V.I.Sadovski din „Sotialisticeskii Donbass”/1966, avînd următoarea poziție: Rf1,Ta8,Nc3,e4,Cf5,Pg3 - Rh2 Pb3,c5,d6,e7,h3; 3# (1.Ne5!). Fapta aceasta se numește „plagiat”!...

A T E N T I E C O M P O Z I T O R I !

Reamintim cititorilor buletinului nostru, care vor dori să abordeze compunerea problemelor pentru secția a IV-a de la Memorialul Jean OUDOT (vezi „Concursuri anunțate” din prezentul număr) că în Nr.2 al „B.P.”/1971, am descris figurile chinezesti, admise la această secție